

Birgalikda ijtimoiy davlat sari!

O'zbekiston Ovozi

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

t.me/uzbekiston_ovozi_gazetası | facebook.com/uzbekistonovozi | instagram.com/uzbekiston_ovozi | www.uzbovozi.uz | info@uzbovozi.uz

№1

2025-yil
8-yanvar, chorshanba
1918-yil
21-iyundan chiqa boshlagan

"ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН АРМИЯСИ - МАМЛАКАТ ТАЯНЧИ, ХАЛҚИМИЗ ФАХРИ!"

**CCB:
МЕТАПНЕВМОВИРУС
ЯНГИ КАСАЛЛИК
ЭМАС. ОРТИҚЧА
ХАВОТИРГА ҲОЖАТ
ЙЎҚ**

Сўнгги кунларда ОАВ ва ижтимоий тармоқларда дунёнинг қатор мамлакатлари бўйлаб метапневмовирус инфекцияси авж олаётгани ҳамда ушбу хасталик COVID-19дан ҳам хавфлироқ эканлиги ҳақида хабарлар тарқалмоқда.

CCBга кўра, метапневмовирус аввалдан маълум инфекция бўлиб, биринчи марта 2001 йилда аниқланган. Бу инфекция одатда бурун оқиши, ўттал ва иситма белгилари билан, худди ўткир респиратор вирусли инфекциялар шаклида пайдо бўлади, баъзи ҳолларда бронхиолит ва пневмонияни келтириб чиқаради.

Мазкур вирус билан хасталаниш ҳолатлари дунёнинг барча минтақаларида ҳар йили қайд этилади. Метапневмовируснинг куз-киш даврида янада фаоллашуви кузтилади.

Ўзбекистонда ҳам айни вақтда ўткир респиратор инфекцияларнинг мавсуми кўтарилиши кузатилмоқда. Юртимизда уларнинг лаборатория текширувлари муентазам амалга ошириб келиннати ва ана шундай текширувларнинг 39,9 фойзида грипп вируси, 32,2 фойзида риновирус, 30,6 фойзида респиратор-синцитиал вирус ва 1,2 фойзида метапневмовирус аниқланган.

» БУГУНГИ СОНДА

ОКМК:
ЭКСПОРТ
ГЕОГРАФИЯСИ
КЕНГАЙМОҚДА

8

2 МИЛЛИАРДДАН
ЗИЁД АХОЛИ
САЙЛОВЛАРДА
ҚАТНАШГАН

1

МУНОСАБАТ

ҚўЛНИ-ҚўЛГА БЕРИБ,

юарт истиқболи
учун қадам
ташлаймиз

ЯНГИ ЙИЛ – БУ БИР КУНДА
ЎТАДИГАН БАЙРАМ ЁКИ
ОИЛА, ЯҚИНЛАР ДАВРАСИДА
НИШОНЛАНАДИГАН ТАНТАНАГИНА
ЭМАС. ЯНГИ ЙИЛ – БУ ХАР БИР
ИНСОН УЧУН ЎТАЁТГАН УМРИНИНГ
САРҲИСОБИ, ЯНГИ МАҚСАДЛАР,
УЛҒАЙИШ, КАМОЛОТ САРИ КЎЙИЛГАН
ҚАДАМДИР.

ДАВЛАТИМИЗ РАҲБАРИНИНГ
ХАЛҚИМИЗГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИДА
ТАЪКИДЛАГАНИДЕК, ЖАҲОНДАГИ
МУРАККАБ ВАЗИЯТГА ҚАРАМАСДАН,
ЎТГАН ЙИЛ МАМЛАКАТИМИЗ УЧУН
ҚУТЛУ ВА БАРАКАЛИ Бўлди.
БУНИНГ УЧУН ҲАР ҚАНЧА ШУКРОНА
АЙТСАК, АРЗИЙДИ. ТАБРИКНИНГ
БУТУН МАЗМУН-МОҲИЯТИ
АЙНИҚСА, "ИНСОН ҚАДРИ УЧУН,
ИНСОН БАХТИ УЧУН" ДЕГАН
ОЛИЖАНОБ МАКСАДНИ БАРЧАМИЗ
БИРГАЛИКДА АМАЛГА ОШИРАМИЗ",
ДЕГАН ДАЪВАТЛИ ЖУМЛАЛАР
ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИМИЗ ВА
ДЕПУТАТЛАРИМИЗНИ ЮРТИМИЗ
ТАРАҚҚИЁТИ ЙУЛИДАГИ ЭЗГУ
ИШЛАРДА ЯНАДА ФАОЛ Бўлишга
ЧОРЛАМОҚДА. БУ УЛАР ТОМОНИДАН
БИЛДИРИЛАётГАН МУНОСАБАТЛАРДА
ҲАМ ЎЗ ИФОДАСИНИ ТОПМОҚДА.

2 САҲИФАДА

ҚОНУН БИР
МУАММОНИ
ҲАЛ ҚИЛИБ,
БОШҚАСИНИ
ЯРАТМАСЛИГИ
КЕРАК

ЯНГИ ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ
ДУШАНБАСИ. ОЛИЙ
МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК
ПАЛАТАСИДА ҲАФТА ҚОНУН
ЛОЙИҲАЛАРИНИНГ ҚИЗИН
МУҲОКАМАСИ БИЛАН
БОШЛАНДИ. ДАСТЛАБ
ЛОЙИҲАЛАР ПАРТИЯЛАР
ФРАКЦИЯЛАРИНИНГ
ЙИФИЛИШЛАРИДА КЎРИБ
ЧИҚИЛДИ. ЎЗБЕКИСТОН ҲАЛҚ
ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ
ФРАКЦИЯСИ АЪЗОЛАРИ
АЙРИМ МАСАЛАЛАР
АЛЛАҚАЧОН ЎЗГАРИШ
ТАЛАБ ҚИЛАётГАННИНИ
ТАЪКИДЛАСА, БАЪЗИ
МЕъёрларни КЕРАКСИЗ
ДЕБ БАХОЛАБ, ЎЗ
ЭЪТИРОЗЛАРИНИ ҲАМ
БИЛДИРДИ.

3

БАРЧАСИ ИНСОН УЧУН!

ЎТГАН ЙИЛ ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН УЧУН ЧИН МАҲНОДА БАРАКАЛИ
ВА ТАРИХИЙ ВОҚЕАЛАРГА БОЙ ЙИЛ Бўлди. ЙИЛ ДАВОМИДА
ҚАТОР ЙИРИК ЛОЙИҲАЛАР, ЯНГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИ,
ТУРИЗМ МАСКАНЛАРИ, ЭНЕРГЕТИКА ҚУВВАТЛАРИ, ИТ ПАРК ИШГА
ТУШИРИЛГАНИ ФИКРИМИЗНИ СўЗСИЗ ИСБОТЛАЙДИ.

АЙНИҚСА, ЙИЛ БОШИДА АМУДАРЁ УЗРА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОННИ
ХОРАЗМ БИЛАН БОҒЛАЙДИГАН, УЗУНЛИГИ 423 МЕТР БўЛГАН ЯНГИ
АВТОМОБИЛЬ ВА ТЕМИР ЙЎЛ КўПРИГИНИНГ ФОЙДАЛАНИШГА
ТОПШИРИЛГАНИ ҲАЛҚИМИЗДА ЧЕКСИЗ ҚУВОНЧ, ФАХР ВА ИФТИХОР
ТУЙҒУЛАРИНИ УЙГОТДИ.

4-5 САҲИФАЛАРДА

ҚҮЛНИ-ҚҮЛГА БЕРИБ, ЮРТ ИСТИҚБОЛИ УЧУН ҚАДАМ ТАШЛАЙМИЗ

**ЯНГИ ЙИЛ – БУ БИР КУНДА ЎТАДИГАН
БАЙРАМ ЁКИ ОИЛА, ЯҚИНЛАР ДАВРАСИДА
НИШОНЛАНДИГАН ТАНТАНАГИНА ЭМАС. ЯНГИ ЙИЛ
– БУ ҲАР БИР ИНСОН УЧУН ЎТАЁТГАН УМРИНИНГ
САРҲИСОБИ, ЯНГИ МАҚСАДЛАР, УЛҒАЙИШ,
КАМОЛОТ САРИ ҚҮЙИЛГАН ҚАДАМДИР.
ДАВЛАТИМИЗ РАҲБАРИНИНГ ХАЛҚИМИЗГА ЯНГИ**

**ЙИЛ ТАБРИГИДА ТАЪКИДЛАГАНИДЕК, ЖАҲОНДАГИ
МУРАККАВАЗИЯТГА ҚАРАМАСДАН, ЎТГАН ЙИЛ
МАМЛАКАТИМИЗ УЧУН ҚҰТЛЫ ВА БАРАКАЛИ
БҮЛДИ. БУННИНГ УЧУН ҲАР ҚАНЧА ШУКРОНА
АЙТСАК, АРЗИЙДИ. ТАБРИКНИНГ БУТУН МАЗМУН-
МОХИЯТИ АЙНИҚСА, “ИНСОН ҚАДРИ УЧУН, ИНСОН
БАХТИ УЧУН!” ДЕГАН ОЛИЖАНОВ МАҚСАДНИ**

**БАРЧАМИЗ БИРГАЛИКДА АМАЛГА ОШИРАМИЗ”,
ДЕГАН Даъватли жумлалар партия
ташкилотларимиз ва депутатларимизни
юртимиз тараққиети йўлидаги эзгу ишларда
янада фаол бўлишга чорламоқда. Бу улар
томонидан билдирилаётган муносабатларда
ҳам ўз ифодасини топмоқда.**

ЯХШИ ВА БАРАКАЛИ ЙИЛ БЎЛСИН

**Қизилгул Қосимова,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатасидаги Ўзбекистон ХДП
фракцияси аъзоси:**

— Айни пайтда биз 2024 йилнинг сархи-
собини, нималарга эришдиг-у қайси им-
кониятларни бой бердик, деб муроҳаза
қиласидиган, хатолардан хулоса чиқариб,
янги режалар тузадиган бир паллада-
миз. Бу фикрлар давлатимиз раҳбарининг
халқимизга йўллаган табригига ҳам алоҳи-
да қайд этилди. Шу ўринда айтиш керакки,
2024 йил юртимиз сиёсий ҳаётида тарихий
санга сифатида ўрин олди. Иктисадий ва
ижтимоий соҳаларда қатор ютуқ ва марра-
ларга эришилди.

Биргина соглиқни сақлаш соҳасини
оладиган бўлсак, бу йўналишга 5-6 йил
аввалига нисбатан баробар кўп малбағ
аҳратиди. Янни, қарийб 33,4 трилион
сўм соҳани ривожлантириш, аҳоли салом-
матлигини сақлаш учун йўналтирилди.
Тибиёт муассасаларининг моддий-тех-

ник базаси янгиланди, замонавий тиб-
биёт муассасалари барпо этилди, тизим
маҳаллага, одамларга яқинлаشتарилиди.
Марказий Осиёда ягона бўлган Республика
иҳтиосослаштирилган онкология ва радио-
логия илмий-амалий тибиёт маркази янги
мажмууда иш бошлади. Буларнинг барчаси
айтишга осон, холос. Амалга ошириш учун
эса жасорат, ташаббус ва албатта катта
маблағ зарур.

Бу каби ижобий натижаларни ҳар бир
соҳада кўришимиз мумкин.

Президент табригига 2024 йилги режа
ва мақсадлар ҳам аввалигисидан кам
эмаслигига эътибор қаратилди. Хусусан,
Атроф-муҳитни асрар ва “яшил иктиса-
дий” йилида асосий мақсад – инсон ва
табият мувозанатига асосланган тизим
яратишдан иборат экани таъкидланди. Та-
бийки, бунинг учун кўп ишларни амалга
oshiриши зарур. Янги йил бу янги имконият-
лар демакадир.

Муҳими, жорий йилда ҳам ижтимоий
соҳалар, иш ҳақи, пенсия ва стипендия-
лар, нафақалар микдорини оширилиб
борилишига алоҳида ургу берилди. Ахоли-
нинг саломатлигини сақлаш ва ёшларнинг
таълим олиши учун шароитлар кенгайтири-
лиши қайд этилди.

Юртимизда бундай кенг кўламли мақ-
садларнинг самарали амалга оширилишига
ҳисса қўшиш учун албатта энг аввало, ҳар
бир шахс ўз олдига вазифалар белгилаб
олиши зарур. Биз ҳам депутат сифатида
ӯз олдимизга қатор масалаларни қўйган-
миз. Қонун ижодкорлиги йўналишида ҳам
ташабbuslarimiz bor. Ўйлайманки, янги
йилимиз яхши ва баракали йил бўлади.

ДАВЛАТИМИЗ РАҲБАРИНИНГ ДАЪВАТИ БИЛАН

**Максуд САҶДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ХДП Амударё
туман Кенгаши раиси, туман
Кенгашидаги партия гурӯҳи
раҳбари:**

— Президентимизнинг Янги йил таб-
ригига “Олий Мажлис ва маҳаллий Кен-
гашларга бўйли ўтган сайловлар демократи-
кислоҳотларнинг янги даврига қадам
қўйганимизни яна бир марта тасдиқлади”,
деб таъкидланди. Ҳақиқатан ҳам ўтган сай-
ловларда сиёсий партияларнинг дастури
ҳам, ғоялари ҳам бир-биридан фарқ қилди.
Турили сиёсий мағкуралар кураши кўзга
ташланди.

Сайловлар натижасига кўра, ҳалқ
депутатлари Амударё туман Кенгашидаги
25 та ўринга партиямиздан 6 нафар депу-

тат сайланди. Қисқа вақт ичидан янгидан
сайланган депутатлар билан партиянинг
Харакат дастуридан белgilanган масалаларни
депутатлик гурухига ўргандик. Доимий
комиссиялар ва сессия кун тартибига олиб
чиқиб, партия электорати мафтаатлари-
га даҳлор қарорлар қабул қилинишига
эришидик. Депутатларнинг ўз сайловчилари
билан учрашувлари кўлами ва самарадор-
лиги ортди. Буларнинг барчасига давлатимиз
раҳбарининг “депутат ва сенаторларни
ўзлари сайланган худуддаги муаммолар
тегиши вазирик ва ҳокимликлар томо-
нидан қай даражада ҳал этилаётганини
доимий ўрганиб, назорат қилиб боришига
чакираман”, деган даъвати кучли туртки
бўлди. Сиёсий партиялар ва депутатлар
олдида турган муҳим вазифалар майлум.
Янни, электоратимизни ўйлантираётган
масалаларни ўрганиш, ахолини турму-
шини янада яхшилаш бўйича таклифлар
бериш, турли дастурлар, меъёрий-хўқуқий
хужжатлар ихроси устидан назорат ўрни-
тидан иборат. Умуман, ҳалқнинг ёнида
бўлиш, уларнинг номидан гапириш ва фо-
лиятимизни ҳам ҳалқ мафтаатлари йўлида
ташкил этиши олий бурчимизга айланмоғи
зарур. Ўз навбатида, Президентимиз томо-
нидан ўртага ташланган энг долзарб ва
ҳалқчил ташабbuslar, муҳим таклифлар,
белгилаб берилган ҳаётига вазифаларнинг
мазмун-моҳиётини сайловчилар, электора-
тимиз вакилларига етказишида доим фаол
бўлишимиз талаб этилади.

ЖАМИЯТНИ ҲАРАКАТГА ЧОРЛАБ, КЕЛАЖАККА ИШОНЧ УЙФОТАДИ

**Зулфия ТҮЙЕВА,
Ўзбекистон ХДП Бухоро вилоят
кенгаши раиси:**

— Давлатимиз раҳбарининг байрам
табригига 2024 йилдаги ортга қайтмас ис-
лоҳотлар, ҳар бир муҳим йўналишга тўхта-
либ ўтилди. Шу билан бирга, жорий йилда
олдимизда турган энг устувор масалаларга
эътибор қаратилди. Зеро, илгари сурилган
ғоялар ва удовлар жамият учун фойдалари,
манбаатли ва долзарб саналади. Чунки,
келажак учун қўйилган аниқ мақсадлар
ва вазифалар барчамизга янгича шикоат
багишлади.

Қайд этиш керакки, дунёда таҳликали
вазият ҳукм сурәтгандан бир даврда миллий
иктисодиётимизда ўшишлар, ривожланиш
давом этилоқда. Бу ўз навбатида соҳалар
кесимида янги ютуқларга ҳам йўл очаяти.
Шу билан бирга, жаҳон аренасидаги нуфу-
зимизни янада мустаҳкамлашга ўзбекистон
кимлигини кўрсатишга имкон бермокда.
Буларнинг барчаси аниқ ва мақсадли та-
шабbuslarimiz bor. Ўйлайманки, янги йилимиз

манбаати ҳар нарсадан устун деган асосий
фояга йўргилган ислоҳотлар халқимиз фар-
вонлиги ва тинчлигига хизмат қилмоқда.

2024 йилга сайловлар мамлакатимизда
демократик тамоилиларни янада мустаҳкамлашга
қаратилган муҳим воеа
сифатида тарихдан жой олди. Жараёнлар
очилик, шаффофлик ва халқнинг эркин
иродасини ифода этиш тамоилиларига
асосланган ҳолда ўтгани, демократик ис-
лоҳотларнинг янги босқичига қадам қўй-
ганимизни кўрсатиб берди. Сайловларда
ахолининг фаол иштирок этиши, партиялар
ва номзодлар ўртасидаги соғлом расмий
муҳити, фуқароларнинг сиёсий маданияти-
нинг ўғсанини кўрсатди. Бу жараён давлат
ва жамият ривожланишида ҳар бир фуқа-
ронинг ўрни, масъулияти муҳим эканини
яна бир бор тасдиқлади.

Шунингдек, сайловларда қабул қилин-
ган янги сиёсий жараёнлар ва ислоҳотлар
халқ билан давлат ўртасидаги ишончи
янада мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб
етди. Бу жараёнларда ёшлар, хотин-қизлар
ва фаол фуқароларнинг ҳамкорлиги ку-
чайди. Буларнинг барчаси мамлакатимизда
демократия қадрияларни чуқурлаштириш
ва барқарор ривожланишини таъминлаш
йўлида янги имкониятларни яратди.

Бундан ташкири, иктисадиёт, таълим,
тибиёт ёки маданият соҳаларига оид таъ-
кидланган мақсадлардан ушбу соҳаларда
кутилаётган ўзғаришларни тасаввур килиш
қийин эмас. Президентимизнинг Янги йил
табриги халқимизда юрт тараққиети ва ўз
келажагига бўлган ишончи янада ортири-
ди, десак тўғри бўлади.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ФОЯСИ РЕАЛ ВОҚЕЛИККА АЙЛАНМОҚДА

**Дониёрбек ЖУМАБОЕВ,
“UZAUTO MOTORS” АЖ
транспорт бўлими таъминотчиси,
Ўзбекистон ХДП бошланғич
ташкилоти етакчиси:**

— Президентимизнинг Ўзбекистон
халқига Янги йил табригига айтган фи-
крлари албатта 2025 йилги ишларимизда
дастурламал бўлади. Табриқда “Янги
Ўзбекистон фояси реал воқеликка айлан-
моқда”, деган сўзларнинг исботини ўз яш-
ётган манзилимиз, ўқиши ва иш жойлари-
миз, одамларнинг ҳаётидаги ўзғаришларда
қўриб турибмиз. Ҳақиқатан ҳам худудларда
да янги ўй-жойлар, боғча ва мактаблар,
олигохоллар, маданият ва спорт масканлари

қад кўтартмоқда. Юртимиз тобора обод қиё-
фа касб этиб бормоқда. Минглаб юртдош-
ларимиз янги йилни янги ўйларда кутиб
олмоқда. Бундай бунёдкорлик ишлари
халқимизнинг фидойи меҳнати, давлати-
мизнинг оқилона сиёсати натижасидир.

Ўз фаолиятимиз ва йўналишимиздан ке-
либ чиқиб айтадиган бўлсам, бугун одам-
лар анча фаол, сиёсий уйғоқ ва ўзининг
мустақил фикри, аниқ мақсадларига эга.
Бу албатта одамни қувонтиради, ишизимга
янги руҳ ва ташабbuslarimiz bilan ёндашишга
илҳом беради.

“UZAUTO MOTORS” кўшма корхонасида
Ўзбекистон Ҳалқ демократик партиясининг
бошланғич ташкилоти тузилган. Мана З
йидирики, ушбу кичин бўғинн башшари келяпманд. 1991 йилда янги ташкил топ-
ганидан 272 нафар аъзолар сони 1500 га яқинлашди.
Яннида жамоамиздаги 130 нафар ёшлар
партияни сафига қабул қилинди. Пар-
тияни тарафдорлари, аъзоларимиз сони
ортиб бораётгани ижтимоий соҳадаги та-
шабbuslarimiz амалга оширишда муҳим
ахамият касб этиди.

Хайрли ташабbuslar, ютуқ ва марра-
ларга бой бўладиган йилда тинчлик ва
осойишталигимиз бардавом бўлишига
тилак билдираман.

“Ўзбекистон овози” муҳбири
Зилола УБАЙДУЛАЕВА ёзил олди.

**“
ЮРТИМИЗДА БУНДАЙ КЕНГ КЎЛАМЛИ МАҚСАДЛАРНИНГ САМАРАЛИ АМАЛГА
ОШИРИЛИШИГА ҲИССА ҚЎШИШ УЧУН АЛБАТТА ЭНГ АВВАЛО, ҲАР БИР ШАХС ЎЗ
ОЛДИГА ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИШИ ЗАРУР. БИЗ ҲАМ ДЕПУТАТ СИФАТИДА
ЎЗ ОЛДИМИЗГА ҚАТОР МАСАЛАЛАРНИ ҚЎЙГАНМИЗ. ҚОНУН ИЖОДКОРЛИГИ
ЯХШИ ВА БАРАКАЛИ ЙИЛ БЎЛАДИ.**

ҚУЙИ ПАЛАТА МУҲОКАМАСИ

ҚОНУН БИР МУАММОНИ ҲАЛ ҚИЛИБ, БОШҚАСИНИ ЯРАТМАСЛИГИ КЕРАК

ЯНГИ ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ДУШАНБАСИ. ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУН-ЧИЛИК ПАЛАТАСИДА ҲАФТА ҚОНУН ЛОЙИХАЛАРИНИНГ ҚИЗГИН МУҲОКАМАСИ БИЛАН БОШЛАНДИ. ДАСТЛАБ ЛОЙИХАЛАР ПАРТИЯЛАР ФРАКЦИЯЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШЛАРИДА КЎРИБ ЧИҚИЛДИ. ЎЗБЕКИСТОН ҲАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ФРАКЦИЯСИ АЪЗОЛАРИ АЙРИМ МАСАЛАЛАР АЛЛАҚАЧОН ЎЗГАРИШ ТАЛАБ ҚИЛАЁТГАНИНИ ТАЪКИДЛАСА, БАЪЗИ МЕЪЁРЛАРНИ КЕРАКСИЗ ДЕБ БАҲОЛАБ, ЎЗ ЭТТИРОЗЛАРИНИ ҲАМ БИЛДИРДИ.

Кече қуий палатанинг жорий йилдаги биринчи мажлиси бўйлуб ўтди. Депутатлар партия электорати, сайловчилар манфаатларидан келиб чиқиб саволлар берди. Таклиф этилаётган ўзгаришиш ва кўшичмалар учун изоҳ сўради. Табиийки, қизгин муҳокамага сабаб бўлган лойиҳалар учун кўпроқ вақт керак бўлди. Палата мажлиси давомида депутатларнинг саволларга жавобдан қоникиш ҳосил қилмагани юз ифодалари ёки аксинга мамниунлик ҳолатлари ҳам яққон қўриндиди.

Ўзбекистон Ҳалқ демократик партиясининг позицияси қандай бўлди? Келинг, таҳлили шундан бошлаймиз.

ФРАКЦИЯ ҚОНУН ЛОЙИХАСИНИ ҚЎМИТАГА ҚАЙТАРДИ

Тизимдаги ўзгаришларга қарамай, соғлиқни сақлашни бошқаришининг инновацион моделини жорий этиш, тибибиёт ва фармацевтика ходимларини давлат рўйхатига олишнинг асосларини шакллантириши ҳаётнинг ўзи таказо қиммоқда. Шу билан бирга, хуқуқи ва малака ҳужжати бўлмаган шахсларнинг тиббий ҳамда фармацевтик фаолияти билан шугулланишининг олдини олиш, хизмат кўрсатишда хатоликларни ва унинг оқибатидаги келиб чиқадиган салбий оқибатларни камайтириш зарурати ҳам мавжуд.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида кирил келган янги қонун лойиҳасида айни мухим масалалар эттиборга олинган. Бироқ лойиҳа палата мажлисигача етиб бормади. Ҳалқ демократик партияси фракцияси йиғилишида қонун лойиҳаси қўмитага қайtarлиши кераклиги хақида қарбул қилинди.

Лойиҳага кўра, тибибиёт ва фармацевтика ходимларини давлат рўйхатига олишнинг норматив-хукуқий, ташкилий асосларини шакллантириш мақсад қилинган. Шу билан бирга, ахолининг юқори сифатли тиббий хизмат олиш хукуқларини самарали химоя қилишга қаратилган меъёrlар тақлиф этилмоқда. Масалан, бирламичи тиббий-санитария ёрдами мусасасаларида пуллик асосда кўшимча тиббий ёрдам кўрсатиш масаласи ҳам кўзда тутилган.

Фракция аъзолари қонун лойиҳасини концепциясини муҳокама қилилар экан, ундаги меъёrlар аввало аҳоли, сайловчилар манфаатлари га хизмат қилиши кераклиигига ургу берди.

Хусусан, депутатлар жойларда тибибиёт мутахассислари етишмайтган бир пайтда уларга маълум бир синовдан ўтиш талаби кўйилса, соҳага қизикиш сўнчи қолмайдими, деган савол билан мурожаат қилиди.

Масъулларга кўра, инсон саломатлиги билан боғлиқ соҳа эгалари пухта билимга эга бўлиши шарт. Амал-такал қилиб, ОТМни тамомланган диплом эгаси аҳолига сифатли тиббий хизмат кўрсата олмайди. Шунинг учун уларни маълум бир синовдан ўтиказган ҳолда, фаолиятига руҳсат бериш талаб этилади.

Бироқ ХДП фракцияси аъзолари қонунчилик ва малака талабларига мос келадиган шахсларни саралаб олиши, бу жараённи мурakkablaштириш орқали яхши мутахассисга эҳтиёжни қондириб бўлmasлигини ташкидлаши. Малакали мутахассислар сафини кенгайтириш масаласи олий таълим тизимидан бошланиши кераклиги қайд этилди. Депутатлар фикрича, концепция матнида тузатилиши керак бўлган жиҳатлар болди.

Масъуллар депутатларнинг са-волнларига жавоблар берishi. Узок муҳокамалардан сўнг фракция аъзолари қонун лойиҳасини биринчи ўқиша қайта қўриб чиқиши юзасидан якуний тўхтамга келди ва уни қўмитага қайtarлиши тақлифи бир овоздан маъкулланди.

ҚИШЛОҚ ҲУЖАЛИГИДА ТАВАККАЛЧИЛИК СУҒУРТАЛАНАДИМИ?

Глобал даражада об-ҳавонинг кескин ўзгариши, сув таңқислиги ва бошқа табиий оғатлар кўплаб қишлоқ ҳуҷалиги маҳсулотлари йўқотилишига олиб келмоқда. Бу йиллар давомида юз бермоқда. Аммо миллий қонунчилигимизда хавфлилар даражаси юқори бўлган соҳа, яъни, ҳосил суғуртаси амалга оширилмай қолмоқда. Бу эса айрим дехқон-у фермерларга у ёки бу даражада зарар келтирияти.

Шунинг учун қишлоқ ҳуҷалиги соҳасида таваккалчиликларни суғурта қилиш сиёсатини токомиллаштиришга эҳтиёj мавжуд. Кече бўлиб ўтган палата мажлисida айни шу масалага тегишли қонун лойиҳаси мухокама қилинди.

Ташаббускорлар лойиҳанинг мазмун-моҳиятини тушунтиради экан, депутатлар кўплаб аниқлаштиручи саволлар билан муроҳаат қилиди. Шу билан бирга, тавсиявий мазмунданағи фикрлар билдирилди. Фракция аъзоси Анвархон Темиров қонун

концепциясини маъқуллаган ҳолда, бу янгилик коррупциоген ҳолатларга йўл очиб бериши мумкинлиги масаласи қай даражада эътиборга олингани билан қизиди.

Депутатнинг саволига қишлоқ ҳуҷалиги вазiri Иброҳим Абдурахмонов жавоб берди:

“Биринчи масала тизим рақамлаштирилди ва агроплатформага интеграция қилинади. Масалан, кимдир об-ҳаво шароитини важ қилиб, давлатдан пул олмоқчи бўлса, “Ўзгидромет” хуносаси билан бу ҳолатнинг субъектив ёки объектив экани аниқлаштирилди. Ҳудди шундай Сув ҳуҷалиги вазирлиги билан сув еткашиб бўйича, кимё саноат билан ўғит етказиб бериш, карантин агентлиги билан эпидемиологиянинг тарқалиши бўйича, умуман, ҳар бир алоқадор тизим идоралари билан интеграция қилинади”.

Вазирга кўра, мустақил экспертилар ҳам бу жараёнга жалб қилинади. Шу билан бирга, жамғарма ташкил қилиниб, у ерда малакали агроном штатлари жорий этилади. Ана шу мутахассислар жамоаси ҳам суғуртлаш тизими шаффоф ишлаши учун фаолият олиб боради. Қолаверса, бошқарув кенгаши бу борада хуносаси қилинади.

Таъқидланишича, ҳосил суғуртасига ҳозирда эҳтиёj бор. Сабаби, аномал совук ёки иссиқ пайтидаги айрим масалалар хануз ечимини топмаган. Палата мажлисида лойиҳа концептуал маъқулланди.

ЭЛЕКТРОН “СИГАРЕТ”ЛАР ТАҚИҚЛАНДИМИ?

Қонунчилик палатаси ва фракциямиз йиғилишларида шу мақсадга қаратилган қонун лойиҳаси ҳам кўриб қилиди.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Лойиҳанинг баъзи меъёrlари париямиз депутатларида саволларни юзага келтирди. Хусусан, фракциямиз аъзоси Зоиржон Соҳидов бу каби тақиқларни топмаган.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Лойиҳанинг баъзи меъёrlари париямиз депутатларида саволларни юзага келтирди. Хусусан, фракциямиз аъзоси Зоиржон Соҳидов бу каби тақиқларни топмаган.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Лойиҳанинг баъзи меъёrlари париямиз депутатларида саволларни юзага келтирди. Хусусан, фракциямиз аъзоси Зоиржон Соҳидов бу каби тақиқларни топмаган.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Лойиҳанинг баъзи меъёrlари париямиз депутатларида саволларни юзага келтирди. Хусусан, фракциямиз аъзоси Зоиржон Соҳидов бу каби тақиқларни топмаган.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтисодиётдаги “яширин айланмаларни” кисқартиришга ҳам хисса қўшади.

Таъқидландишича, қонун лойиҳаси қабул килиниши болалар ва ўсмирлар орасида янги тамаки ва никотин маҳсулотлари истеъмол қилиниши камайишга хизмат қиласи. Шу билан бирга, истеъмолчиларнинг хукуқларини, ишлаб чиқарувчи-ларнинг манфаатларини химоялаш, иқтис

№1, 2025-yil, 8-yanvar, chorshanba

БАРЧАСИ

ДҮСТЛИК ВА ОГЗИБИРЧИЛИК КҮПРИГИ

ҮТГАН ЙИЛ ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН
УЧУН ЧИН МАҲНОДА БАРАКАЛИ
ВА ТАРИХИЙ ВОҶЕАЛАРГА БОЙ
ЙИЛ БЎЛДИ. ЙИЛ ДАВОМИДА
ҚАТОР ЙИРИК ЛОЙИҲАЛАР, ЯНГИ
САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, ТУРИЗМ
МАСКАНЛАРИ, ЭНЕРГЕТИКА
ҚУВВАТЛАРИ, ИТ ПАРК ИШГА
ТУШИРИЛГАН ФИКРИМИЗНИ СҮЗСИЗ
ИСБОЛТАЙДИ.

АЙНИҚСА, ЙИЛ БОШИДА АМУДАРЁ¹
УЗРА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОННИ ХОРАЗМ
БИЛАН БОҒЛАЙДИГАН, УЗУНЛИГИ
423 МЕТР БЎЛГАН ЯНГИ АВТОМОБИЛЬ
ВА ТЕМİR ЙИЛ КҮПРИГИННИГ
ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛГАНИ
ХАЛҚИМИЗДА ЧЕКСИЗ ҚУВОНЧ,
ФАҲР ВА ИФТИХОР ТҮЙҒУЛАРИНИ
ҮЙГОТИДИ.

Бу иншоот самарасида йўлнинг ўтказиш
кобилияти 4 барбарга ошиб, бир кечакундуда 12 минг автомобиль харакатланishi учун имконият яратилди. Натижада 48 минг йўловчининг 2 соат вақти тежалиб, дарёдан хавфсиз ўтиши таъминланди. Кўприк икки тарафага караб 24 жуфтози ўтказиш имконига эга бўлиб, бу орқали темир йўл масофаси 180 километрга, юк ташиш тезлиги 6 то саатга қисқарди.

Биз биргалиқда бунёд этган бу муҳташам кўпrik шунчаки навбатдаги инфраструктузима иншооти эмас. Бу кўпrik, аввало, ўзбек вакоқалпок халқлари ўртасидаги мустаҳкам ишонч ва дўстлик, оғзибичилик ва ҳамкорлик кўпrijидир. Бу йўл жаҳонга очилаётган янги Ўзбекистон, янги Қорақалпогистоннинг тараққиёт ва фаровонлик йўлларидир, деган эди Президентимиз ўтган йили 29 февраль куни бўлиб ўтган кўпrijининг очилиш маросимида. Бу айни ҳакиқатдир.

Энг муҳими, аждодларимиз томонидан Жайхун деб аталмиш азим дарёнинг икки соҳилида, шундай ёруғ кунларни орзу килиб яшал келаётган минг-минглаб юртдошларимизнинг умидлари рўёбга чиқди.

Эсимизни таниганимиздан бўён билан

мизки, одамлар ўтган асрнинг эллигинчи йилларида олиб келинган эски ponton кўпrijидан фойдаланиб келарди. Қаҳратон кишининг шамоли ва изгиринида, баҳорда муз эриб, дарёda сув кўпайганида у жиддий шикастланниб, яроқсиз бўлиб қоларди. Кўпrijни таъмирлаш учун бир неча кунлар харакатлар тўхтатилип ва бу аҳолига жуда кўйинчиликлар туғдирарди. Шундай пайтларда Амударё тумани аҳолиси автомобилда Нукусга бориш учун Урганч ва Беруний орқали юришига мажбур эди. Бунинг учун кўшимча 180 километр йўл юришига тўғри келарди. Поездда эса Хоразмнинг

шарқ томонидаги Хазорасп кўпrijидан ўтиб келинарди.

Дарёning икки томонида яшовчи ҳар бир инсоннинг бундай қийинчиликлар билан боғлиқ ўз хотираси бор. Қиши кунларининг бири эди. Мен Олий Мажлис Қонунчилик палатасига Амударё туманидан сайланган депутат сифатида эрталаб шу ponton кўпrik орқали туманга ўтиб, кун бўйи сайловчilar bilan учрашувлар ўтказдим. Кечқурун Нукус аэропортидан Тошкентга учиш учун орта қайтадесам, шамол ва ёғин сочиндан кўпrik шикастланган, ундан фойдаланиш имкони йўқ эди. Ушанда орта

қайтиб, Беруний орқали деярли яна 200 километр йўл босиб, Нукусга келганим ва самолётга зўрга ултурганим хеч эсмидан чиқмайди. Эндиликда, албатта, бундай қийинчиликлар барҳам топди. Ҳалқнинг узоғи яқин, мушкули осон бўлди.

Яна шуни эътироф этиш лозимки, мазкур кўпrik ўтган йил Қорақалпогистонда ишга туширилган йирик лойиҳаларни дастлабкиси эди. Йил давомида esa Тахтакўпир туманидаги Қаратерен кўли бўйида янги этино-туристик мажмуя барпо этилгани, Нукус шаҳридан "Оқкуш" мажмусасида диаметри 42, баландлиги 22 метрни ташкил этидиган қорақалпок миллий ўтови тиклани, Гиннеснинг рекордлар китобига кирилгани, Қўнгирот — Бейнеу автомобиль йўлтининг янгидан курилган 240 километр қисми фойдаланишга топширилгани ва бошқалар бунёдкорлик ишлари рўйхатини давом этиди.

"Кўз кўрқоқ, кўл ботир", деганларидан, бундай йирик лойиҳаларни амалга оширилишини тасаввур қиласа, чиндан ҳам одамнинг кўзи кўрқади. Мен шу худудда яшаб, амалга оширилаётган асрга татигулиш ишларнинг гувоҳи бўлар эканман, Президентимизнинг Мустақиллигимиз 29 йиллигига багишланган тантанали маросимдаги нутқида айтган қўйидаги сўзларини эсладим:

"Халқимизда "Кўз кўрқоқ, кўл ботир", деган чукур маъноли ибора бор. Бугунги шароитда бизнинг кўзимиз ҳам, қўлимиз ҳам, юрагимиз ҳам ботир бўлиши керак. Белимизни маҳкам боғлаб, пок ният билан меҳнат қиласа, шубҳасиз кўзлаган мараларимизга эришамиз". Дарҳакиқат, биз қорақалпогистонликлар Давлатимиз раҳбари таъкидлаган шу сўзларнинг исботини нафакат йил, балки ҳар куни кўрайялмиз.

Она заминимиз узра янги йил шукухи давом этётган айни пайтда Қорақалпогистонда ўтган йилда эришилган юксак натижаларнинг шукухи, кувончи ва ҳаяжони бардавом. Зоро, 2025 йил ҳам тараққиётимиз йўлидаги яна қатор эзгу ишлар билан бошланмоқда.

Назира МАТЯҚУБОВА,
Қорақалпогистон Республикаси
Жўқорғи Кенгеси депутати,
Ўзбекистон Республикасида хизмат
кўрсатган журналист

ЎЗБЕКИСТОН КАТТА МАМЛАКАТГА АЙЛАНДИ

2024 йил ҳам ортда қолди. Бу Мустақил
Ўзбекистон давлатчилигининг 33 йиллиги
дегани. Йил юртимиз ҳаётидаги йирик тарихий
воҷеаликларга бой бўлди.

Факт. 2024 йил якунига келиб Ўзбекистон
аҳолиси 37 миллионлик довондан ошиди.

Вазиятга реал баҳо берадиган бўлсак, энди 37 миллионлик нуфусга эга мамлакатни "кичик", дейиш мумкин эмаслигини дунё ҳамжамияти ҳам аллақаёнин тан олиб бўлган. Ўзбекистон катта мамлакатга айланди. Бу кейинги йилларда ҳалқаро майдонда бизга бўлган муносабатнинг шиддат билан ижобий томонга ўзгариб борганида ҳам яққол кўринмоқда. Ҳалқаро майдондаги бугунги нуфузимизни белгилаб берувчи энг муҳим омил очиқ, прагматик ва фаол ташки тиесат олиб бораётганидир.

Баркарор демографик ўсиш ўз-ўзидан давлат олдига катта масъулиятли вазифаларни кўймоқда. Албатта, биринчи навбатда баркарор иқтисодий ўсишига эришиш, ЯИМнинг йиллик ўсишини янада кўпайтириш лозим.

Иқтисодига деганда, хаммамизнинг тасаввуримизда бозор тамоиллари гавдаланади. Тан олиш лозимки, бу борада ҳам ўтган йилда катта қадамлар ташланди. Ислоҳотларнинг муҳим элементи шунда бўлмоқдак, миллий иқтисодиётимиз жаҳон иқтисодига интеграциялашмокда.

Давлатимиз раҳбари 2024 йил 20 декабрь куни ўтган тадбиркорлини ҳар томонлама кўллаб-кувватлаш бўйича жорий йил якунларни ва 2025 йилга асосий режалар юзасидан видеоселектор йигилишида Жаҳон савдо ташкилотига аъзоб бўлиш жараёнлари якуний босқичга кираётганини таъкидлади.

ЖСТ қандай ташкилот ва у Ўзбекистонга нима беради?

Ташкилот 1995 йил 1 январдан ўз фаолиятини бошлаган. У давлатларaro кўп томонлама савдо тизимини мувоғиқлаштири турувчи ягона универсал ҳалқаро тизимла ҳисобланади.

Асосий вазифаси глобал иқтисодиётнинг шаффоғлигини тартибида солиш, давлатларaro савдо-сотик муносабатларини йўлга кўйиш, улар ўтасида тенглик ўрнатиш, аъзо мамлакатларда

баркарор тараққиётни таъминлаш ва инсонлар турмушини яхшилаш ҳисобланади.

Бутунги кунда дунёдаги ушбу энг йирик иқтисодий ташкилотга 166 давлат аъзо бўлиб, улар хиссасига жаҳон савdosи ва жаҳон ялпи ички маҳсулотининг қарийб 97 фоизи тўғри келади.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, ЖСТ глобал платформа саналиб, унда ҳар аъзо давлатнинг манбаатлари ҳисобга олинади. Шунинг учун кучли, ўзининг иқтисодиётига ишонган давлатлар тезроқ бу ташкилотга киришга ҳаракат килади.

Шу сабабдан Ўзбекистоннинг ЖСТга аъзо бўлиши аҳолининг турмуш тарзини яхшилаш, миллий маҳсулотларимизни жаҳон бозорларидан сотиш, мамлакатимизни инвестицион муҳитини яхшилаш ва инвестиция оқимини ошириш ҳамда иқтисодиётимизни баркарор ривожлантиришга замин яратади.

Қайси босқичдамиз?

Президентимиз 2024 йил 3 июнь куни "Бозор ислоҳотларни янада жадаллаштириш ва Ўзбекистон Республикаси миллий конунчилигини Жаҳон савдо ташкилоти битимларига мувоғиқлаштириш бўйича навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида" Фармонни имзолади.

Бир сўз билан айтганда, Фармон ЖСТга кириш йўлида ташланган катта қадам бўлди. Сабаби, унда монополист компанияларнинг эксплюзив хукуклари ва камситувчи нормаларни бекор килиш, субсидиялар ва преференциялар бериш тизимини ЖСТ қоидларидан келиб чиқиб қайта кўриб чиқиш, инвестицион муҳитни яхшилаш чоралари назарда тутилган.

2024 йил якунига кўра, 22 давлат билан аъзолик бўйича музокаралар туралланган. Эътиборлиси, жаҳон савdosида ҳал қилувчи роль ўйнайдиган ва иқтисодий жиҳатдан дунё лидерлари бўлган АҚШ, Хитой ва Япония билан келишувга эришилган. Эндири босқичда Европа Иттилоғи аъзолари, Буюк Британия ва Россия каби давлатлар билан музокаралар давом этмоқда.

ЖСТга аъзолик Ўзбекистоннинг доимий кун тартибида турган масала, бу сиёсатда ҳам, стратегияда ҳам акс этиб туриди.

Аҳмад ҚУРБОНОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбири

БОЙЛИКНИНГ БОШИ

**БОЙЛИКНИНГ БОШИ – СОҒЛИК ДЕЙДИ КўПНИ
КЎРГАН ДОНОЛАРИМИЗ. ЖССТНИНГ ҲИСОБОТИДА ҚАЙД
ЭТИЛИШЧА, КОВИД ПАНДЕМИЯСИ ДУНЁ МИҚЁСИДА
ТУФИЛИШ ВА СОҒЛОМ УМР КЎРИШ ДАВОМИЙЛИГИНГ
БАРҚАРОР ЎСИШ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИНИ ЎЗГАРТИРИБ
ЮБОРДИ. БУ ПАНДЕМИЯ ИНСОНЯТИННИГ УМР КЎРИШ
ДАВОМИЙЛИГИНИ ОШИРИШ БЎЙИЧА ҚАРИЙБ ҮН ЙИЛЛИК
ЮТУҚЛАРИНИ ЙЎҚ ҚИЛДИ.**

Жаҳон соғлиқни саклаш ташкилоти барча давлатларни 2030 йилгача Баркарор ривожланиш максадларнига эришиш учун соғлиқни саклаш билан боғлиқ сайд-харапатларни каррасига оширишга чакирид. Чунки бугун ўлим ҳолатларига эпидемия ёки бошча фавқулодда вазиятлардан ҳам кўра кўпроқ юқумли бўлмаган касаллаклар асосий сабаб бўлмокда. Маълумотларга кўра, саротон ва юрак-кон томир, инсульт, сурункали обструктив ўтиқ касаллаклари, Аль-цгеймер ва бошча турдаги деманс, диабет каби хасталикларга чалинган беморларнинг қарийб 80 фоизи ёки 41 миллиони бевакт оламдан кўз юмаётир. Бундай ноxуқ оқибатларнинг оддини олиш учун мутахассислар соғлом оқиатланиш, жисмоний фароллик, ёмон одатлар ва стрес-слардан узоқ бўлиш ҳамда мунтазам шифоқорлар кўригидан ўтиши, яъни, тиббий профилактикани олтин коида сифатида илгари сурадилар.

70 ФОИЗЛИК ҚАМРОВ

Тиббий профилактикани жон-лантириш, янада аникроқ айтганда, юқумли бўлмаган касаллакларни эрта аниглаш мамлакатимизда

соғлиқни саклаш тизимини испоҳ қилишнинг долзарб йўналишига айлангани эътирофга лойик. Бино-барин, "Аҳоли саломатлиги-2030" стратегияси лойиҳасига кўра, республикаизмиздаги ихтисослаштирилган илмий-амалий тиббий марказлари (бугунги кунда ҳалқаро аккредитациядан ўтган ушбу марказлар сони 7 та) томонидан қасаллакларни эрта аниглаш ишларни тақомиллаштириш орқали 20 турдаги янги скрининг дастурлари йўлга кўйилиши, стационар касаллакларнинг 80 фоизини туман даржасидаги шифохоналарда белуп даволашни таъминлаш, асосий, касаллакларни эрта аниглаш мамлакатимизда назарда тутилмоқда.

Ушбу жабхада аллақачон дадил қадамлар кўйилганини ҳам таъкидламок керак. Биргина 2024 йилнинг ўзида юртимиз аҳолисининг 95,5 фоизи тиббий хатловдан ўтказилиб, бу турдаги оммавий ва селектив скрининг текширувлари амалга оширилгани, натижада 106 минг киши

(Давоми 5 саҳифада)

ИНСОН УЧУН!

да қандли диабет, 194 минг нафарида юрак қон-томир касаллуклари, 306 минг нафарида семизлик, 2400 нафарида саратон, 833 нафарида онкогематолик касаллукларни эрта босқичда аниқлашга эришилган бунинг исботи. Хусусан, аҳоли ўртасида энг кўп тарқалган ҳамда ўлимга олиб келиш эҳтимоли юкори бўлган қандли диабет ва юрак-кон томир касаллукларни эрта аниқлаш бўйича 40 ва ундан катта ёшдаги 6,7 млн киши скринингдан ўтказилди.

Таҳлиллар онкологик касаллукларнинг ўртаси 20-25 фоизи аёллардаги кўкрак бези ва бачадон саратонига тўғри келишини кўрсатмоқда. Шундан келиб чиққан холда, кўкрак бези саратонини эрта аниқлаш юртимизда 28,5 фоизга, бачадон бўйи саратонини аниқлаш эса 10,5 фоизга ортгани ўнлаб, юзлаб эмас, балки минглаб аёлларимизнинг ҳаётини асрар қолиш имконини берганидан далолат. Бежиз "минглаб" саноғини келтиргадик. Зеро, расмий статистика ҳозирга кадар 1 миллион 700 минг нафар аёл скрининг қилиниб, уларнинг 49 минг нафарида саратон олди касаллуклари топилган ҳамда даволаш ишлари орқали оғир оқибатларнинг олди олинганини тасдиқлади.

Аҳоли саломатлигини асрар мамлакат

ижтимоий ҳаётida ҳал қилувчи ва узлуксиз жараён хисобланади. Сўнгги етти йилда айнан соғлини сақлаш тизимида бюджетдан ахратаётган маблағлар 6 карра оширилгани, ташхис қўйиш ва даволашга доир 400 дан ортиқ юкори технологик амалиётлар биргина пойтактимизда эмас, балки вилоят ва туманларда ҳам жорий этилгани мазкур жараёнга жадал суръат ва самарадорлик бағишламоқда. Шунинг баробариди янги дунёда экологик хатарлар, доимий стресс ва ортиқча юкламалар измига тушган серташиб турмуш тарзи, қолаверса, ирсият инсонлар саломатлигига даҳи қилишини ҳам эътибордан соқит килиб бўлмайди (аникиланнисча, авлоддан авлодга ўтвичи бир ярим мингдан ортиқ ирсий хасталикнинг иккى юзга яқини асаб касаллуклари орқали юзага чиқар экан). Бу эса тиббий лаборатория текширувларини шиддатли давр ўзгаришларига ўйғун равиша тақомилластириб боришини тақозо этади. Ахир шифокорлар томонидан тиббий қарорларнинг тахминан 70 фоизи лаборатория текширувлари асосида қабул қилинши, лаборатор текширувлар касаллукларни дастлабки босқичда, ҳатто аломатлар ҳали пайдо бўлмасданок аниқлаши маълум. Мамлакатимизда сифатли тиббий хизматни ҳалқка тобора якинлаштириш мақсадида бирлам-

чи муассасаларни энг илгор ускуналар ва лаборатория жихозлари билан таъминлаш изчил давом этаётгани профилактика ҳамда ташхис қўйиш ишларини мутлақо янги ёндашувлар асосида ривожлантиришига замин яратмоқда.

Шу ўринда бир мулоҳаза. Юкорида кељтирилганидек, юртимизда тиббий ислоҳотлар йилдан-йилга юкори босқичга ҷаҳаётгани рост, бирок соҳада муммом ва камчиликлар буткул барҳам топгалиди. Ишга бирор ёрдам бораётганига қарамай, бирламчи тиббиёт бўғинига одамларимизнинг ишончи, интилиши ҳали баландлагарни йўқ. Ўзи ёки якни инсонини нима бозовта қилаётганини билиш ҳамда даволанини учун вакт, маблағ сарфлаб, пойтаҳт ёки бошқа марказларга келувчilar оқими ҳам оз эмас. Бу жойлардаги тиббий муассасаларда юкори малакали кадрлар танқислиги билан боғлиқлиги кундай равшан. Демак, касаллукларни эрта аниқлашни 70 фоизга етказиш мэррасига чиқиш учун оиласий поликлиникалар, врачлик пунктлари, тез тиббий ёрдам шоҳобчалари ва ихтинослаштирилган тиббий марказларнинг худудлардаги филиаларида тажрибали тор мутахассислар қарорини оширмок ҳаётӣ зарурат бўлиб қолмокда. Соҳада шаффофликни таъминлаш учун рақам-

лаштириш ишларини энг қўйи бўғинлар-да тизимли йўлга қўйиш ҳам бугуннинг кечкитириб бўлмайдиган талабидир.

Танганинг яна бир томони, одамларимизда тиббий маданиятни ошириш, дори-дармонларни шифокор кўригисиз, кўр-кўроня кўллаш тутумларига узил-кешил барҳам бериш, дорига қарамални камайтириш, жамиятда соғлом турмуш кўнкимларини барча аҳоли катламида шакллантириш ҳамон ўз долзарблгини йўқотмади. Ривожланган жамиятларда бир йилда ҳар бир киши икки бор тиббий кўриқдан ўтиши нормал ҳолат хисобланса, ағасуки, бизда қаҷонки бошимиз ёстикқа тексагина, шифокор ҳузурига бориш одатга айланган.

Соғлом ҳалк, соғлом миллат буюк ишларга қодир бўлади. Янги Ўзбекистон ҳалқпарвар давлат сифатида ўз фуқароларининг соғлигини ҳимоя қилиш учун бугун бор имкониятни сафарбар этаётгани инкор этиб бўлмас хакиқатдир. Мана шундай паллада сиз-убиз ўз саломатлигимизни асрар ҳамда соғлом фарзандларни камолга етказиш биринчи галда ўзимизга боғлиқлигини унутмасак, бас.

**Фарида МАҲКАМОВА,
"Ўзбекистон овози" мухбири.**

ҮЙ-ЖОЙИНГИЗ ЭНДИ ЎЗИНГИЗНИКИ!

дондан ортиқча эгалланган ер участкаси ҳамда унда қурилган бино ва иншоотлар;

- «бир марталик акция» доирасида ҳуқуқларни ўтироф этиш охирига етмаган ер участкаси ҳамда унда қурилган бино ва иншоотлар;
- 2021 йил 8 июня қадар туман (шахар) ҳокими қарори билан ахратаётган, лекин вилоят ҳокими ёки ҳалқ депутатлари Кенгаши томонидан тасдиқланмаган ер участкалари;
- боғдорчилик ва узумчилик ширкатлари худудидаги турар жойлар ҳамда улар эгаллаган ер участкаси;
- кичик саноат зоналарига 2020 йил 9 марта жойлаштирилган тадбиркорларнинг ер участкаси;
- давлат ордери билан хусусийлаштирилган бинолар ва ўйлар эгаллаган ер участкаси;
- ҳоким қарори билан мулк ҳуқуқи ўтироф этилган бинолар ва ўйлар эгаллаган ер участкаси.

Қонун икросини таъминлаш мақсадида Қоракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг тақлифига кўра, 2024-2025 йиллар учун режа-жадвал тасдиқланди. Унга мувоғик, 2024-2025 йилларда З минг 878 мажалладаги 2 минг 259 мингдан зиёд обьектларда хатлов ўтказилиди.

Хатлов жараёнини рақамлаштириш учун Кадастр агентлиги томонидан «Эътироф» аҳборот тизими ишлаб чиқилди. Ўз навбатида «Эътироф» аҳборот тизими UZKAD тизимига интеграция қилинди, хатлов жараёнида шакллантирилган маълумотлар алмашиниви йўлга кўйилди.

Бугунги кунга қадар 575 та маҳаллада жами 116 минг 198 та обьектда хатлов ишлари якунланди.

Дастлабки хисобларга кўра, 2025 йил якунига қадар 700 мингдан зиёд фуқароларнинг ўй-жойга бўлган ҳуқуқлари кўриб чиқилади.

Кадастр агентлиги томонидан ҳокимлар тақлифига кўра тасдиқланган режа-жадвал асосида давлат органларининг ўзи жойларга чиқиб, ҳуҷжатсиз ер участкалари ва ўй-жойларни ўрганиш ишларини амалга оширади. Яъни, аҳоли бу масалада бирор жойга муроҳаат қилиши ёки ариза беришининг кераги йўқ. Ҳаммаси тартиб асосида, бегиланган вактда олиб борилади.

Қонун 2028 йил 1 январга қадар амал қиласи ва ҳуҷжатлаштириш амалиёти уч йилдан зиёд вақт давомида тўлиқ амалга оширилиши бегиланган.

ЎШБУ ХИЗМАТ УЧУН ҚАЧНА ПУЛ ТЎЛАНДИ?

Албатта, ўзбошимчалик билан эгалланган ерларни расмийлаштириш учун тўлиқ миқдорлари ҳам кўпчиликка қизик. Қонунга кўра, фуқароларнинг боғдорчилик ва узумчилик ширкатлари худудидаги турар жойларига ҳамда улар эгаллаган ер участкаси, хусусийлаштирилган бинолар ва иншоотлар эгаллаган ер участкасига, фуқароларнинг, якка тартибдаги тадбиркорларнинг ва резидент бўлган юридик шахсларнинг қонунчиликка мувоғик мулк ҳуқуқи ўтироф этилган бинолари ва иншоотлари эгаллаган ер участкаларига бўлган ижара ҳуқуқини ўтироф этиш учун кўйидаги миқдорларда бир марталик тўлов ундирилади.

Тошкент шаҳрида базавий ҳисоблаш миқдорининг 5 баравари (1 минг 875 минг сўм), Нукус шаҳрида ва вилоятлар марказларида БХМнинг 3 баравари (1 минг 125 минг сўм), вилоятлар бўйсунувидаги бошқа шаҳарларда БХМнинг 2 баравари (750 минг сўм), бошқа аҳоли пунктларида БХМнинг 1 баравари (375 минг сўм) миқдорида тўлов қилинади. І ва ІІ гурӯҳ ногиронлиги бўлган шахслар бир марталик тўловни тўлашдан озод этилади. «Ижтимоий ҳимоя ягона реестри» аҳборот тизимида киритилган шахслардан бир марталик тўлов белgilanган тўловнинг 50 фоизи миқдорида ундирилади.

Илларки, ўзи яшаб келётган турар жойининг қонуний кадстри бўлмаса, унга росмана эгалик қила олмаса, фуқаро бу уйда ижара чиқедик гап. Янги Қонунини кабул қилиниши кучли ижтимоий руҳият ўйғоттани бекорга эмас. Унинг аҳолига энг катта фойдаси фуқарога ўз уйига эгалик қила олиш ҳуқуқини беришидадир.

**Лазиза ШЕРОВА,
"Ўзбекистон овози" мухбири.**

ЭНЕРГО БАРҚАРОРЛИГИ УЧУН

Мамлакатимизда сўнгги йилларда сув кам бўлган мавсумлар тез-тез тақорланмоқда. Шундай бўлса-да, яратилган кўшимча кувватлар эвазига гидроэнергетика салоҳиятини нафакат бир маромада сақлаш, балки кўватлар йилдан-йилга ошишига ҳам эришилмоқда. «Ўзбекгидроэнерго» АЖ сув-энергетика ресурсларини ягона бошқарув системасини шакллантириб, гидроэнергетика обьектларининг марказлашган технологик бошқарувини таъминламоқда.

Жумладан, жами 45 та лойиҳа, шу жумладан, 37 та янги ўрта, кичик ва микро ГЭС қурилиши натижасида кўшимча 189,2 МВт кувват яратилишига, 11 та мавжуд ГЭСларни замонавий андозалар асосида модернизация қилиш натижасида эса 207 МВт кувват кўшилишига эришилди.

Кейинги етти йил ичидан мамлакатимизда ГЭСларнинг умумий сони 35 тадан 72 тага ҳамда ўрнатилган кувват 1836 МВтдан 2252,5 МВтга етказилиб, кўшимча равишда кариб 416,5 МВт кувват яратилди. Бу кўрсаткич сўнгги йиллarda нафакат ўзбекистонда, балки МДҲ давлатларида ҳам катта кўрсатчилардан бири хисобланади.

2025 йилда республика электр энергия балансига жамият тасарруфидаги энергия ҳосил қилувчи корхоналар томонидан 8,2 миллиард кВт соатга яқин электр энергияси миллий электр тармоқлари орқали истеъмолчиларга етказиб берилиши кутилмоқда. Бу ўтган йилги кўрсаткичга нисбатан 19 фоизга кўпроқ деганидир.

Хозирда жамият таркибида энергия ҳосил қилувчи корхоналар томонидан кунлик ўртача 22 миллион кВт соат электр энергияси ишлаб чиқарилмоқда.

Кичик ва микроГЭСларни асосий афзалиги олинаётган энергия арzon ва экологик тозалигидадир. Таъқидлаш жоизки, микроГЭСларни куриш орқали сув ресурсларидан янада самарийа фойдаланиш имкони ортиб бормоқда.

Мавъумот ўринда яна шуни айтниш мумкинки, «Ўзбекгидроэнерго» АЖ томонидан биринчи микроГЭСларни ишга тушириши 2019 йилда бошланган бўлиб, 2024 йил якунни билан умумий кичик ва микроГЭСларни сони 37 тани ташкил этмоқда.

Шу ўринда яна бир мавъумотни көлтириб ўтмоқчи эдик.

Ўтган йилда кичик ва микроГЭСларни оширилиши соҳасида жаъми 18 та лойиҳа амалга оширилди. Бунинг натижасида умумий куввати 24,49 МВт бўлган янги кувватлар ишга туширилиб, бир йилда кўшимча 99,6 миллион кВт соат электр энергияси ишлаб чиқариш имконияти яратилди. Масалан, Андижон вилоятининг Олтинкўл туманида, Самарқанд вилоятининг Ургут (4 та), Пастдагром туманларида, Тошкент вилоятининг Оҳангарон, Бўстонлиқ (3 та) туманларида, Фарғона вилоятининг Фарғона туманида (2 та), Қашқадарё вилоятининг Яккабог, Шахрисабз ва Китоб туманларида ҳамда Сурхондарё вилоятининг Сарисий (2 та) ва Кумкўргон туманларида ишга туширилган.

Сув ресурсларидан самарали фойдаланилиши, энергия кувватларининг оширилиши аҳоли турмуш фаровонлиги ортишига, юртимизда энерго барқарорлик таъминланишига хизмат қилмоқда.

МУҲИМ МАЪЛУМОТЛАР:

Қайта тикланувчи энергия манбаларини 25 минг МВтга ҳамда истеъмолдаги улушини 40 фоизга етказиш мақсадида 2024 йилда жами қуввати 1 850 МВтга тенг бўлган қўёш ва шамол электр станциялари ишга туширилди.

**Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбири.**

2 МИЛЛИАРД ДАН ЗИЁД АҲОЛИ САЙЛОВЛАРДА ҚАТНАШГАН

**2024 ЙИЛ САЙЛОВЛАР СОНИ
ВА ҲУКУМАТДАГИ ЎЗГАРИШЛАР
БҮЙИЧА МУХИМ ЙИЛ Бўлди.**
ДУНЁНИНГ САККИЗ МИЛЛИАРД
АҲОЛИСИНинг ДЕЯРЛИ ЯРМИ
ИСТИҚОМАТ ҚИЛАДИГАН 60 ДАН
ОРТИК МАМЛАКАТДА ТУРЛИ
ДАРАЖАДАГИ ВА ТУРДАГИ –
ПРЕЗИДЕНТЛИК, ПАРЛАМЕНТ
ВА МАҲАЛЛИЙ САЙЛОВЛАР
ЎТКАЗИЛДИ. БУНДАН ТАШ҆АРИ,
УЛАРНИНГ БАЪЗИЛАРИДА
ҲАМ ДАВLAT РАҲБАРИ, ҲАМ
ҚОНУН ЧИҚАРУЧИ ОРГАН БИР
ВАҚТНИНГ ЎЗИДА ЁКИ ҚИСКА
ВАҚТ ОРАЛИГИДА САЙЛАНГАН.

Сиёсий жараёнлар ичидаги АҚШдаги Президентлик сайловлари, албатта, энг шов-шувлиси бўлиб, жаҳон оммавий аҳборот восита-ларида максимал даражада ёритилди. Бирок, Германиянинг Statista статистик платформаси маълум қилишича, Штатлар иштирок этган сайловчилик сони бўйича атиги учинчи ўринда. Хиндистонда етти босқичда (апрель ўрталаридан июн ойининг бошигачага) бўлиб ўтган ва тахминан 642 миллион киши овоз берган парламент сайловлари биринчи, Европа Иттифоқининг 27 давлатидаги 360 миллион сайловчини қамраб олган Европа парламентига сайловлар иккинчи ўринни эгаллаган.

ПРЕЗИДЕНТЛИК САЙЛОВЛАРИ

Январь ойида Хитой Республикаси (Тайвань), Финляндия сингари мамлакатлар сайловлари муваффақиятли ўтказиб олган бўлса, 7 февраль куни Озарбайжонда муддатидан оддин Президентлик сайлови бўлиб ўтди. Бу мамлакат тарихидаги тўқизинчи Президентлик сайлови бўлиб, унинг якунларига биноан амалдаги давлат раҳбари Илхом Алиев 92 фоиз овоз билан бешинчи маротаба қайта сайланди. Мамлакат Конституциясига биноан Президентлик курсисида ўтириш муҳлати 7 йил. Қайта сайланиси мидори эса чекланмаган. Бу йилга сайловларда овоз берига чиққанлар сони ошган бўлиб, 76,7% сайловчи сиёсий ҳуқуқидан фойдаланган.

Осёйнинг бошқа бир бурчаги Индонезияда эса Президентлик сайловлари парламент сайловлари билан бир вактда 14 февраль куни ўтди. Унда амалдаги Президент Жоко Видодо Индонезия Конституциясида белгиланган муддат чегаралари туфайли учинчи маротаба ўз номзодини қўя олади. Президентлик сайловларида Индонезия Мудофаа вазири Прабово Субианто галаба қозонди. Уни 96,2 миллион одам кўллаб-кувватлаган ва 58,6 фоизлик натижага билан энг яхши кўрсаткичага эриши. Вице-президентлик лавозими эса Жоко Видодонинг ўғли, 36 ёшли Гиброн Ракабуминг Ракага насиб этиди. Аввалорук мамлакат конституциявий суди 40 ёшдан кичикларга ушбу лавозимда ўтириши муумкин эмаслиги тўғрисида қонунчиликка ўзгартиши кириктган эди.

Март ойида шубҳасизки, Россиядаги сайловлар кўпчиликнинг эътиборини тортиди. Россия Федерациясининг саккизинчи Президентлик сайлови 15 – 17 марта кунлари бўлиб ўтди. Сайловчиларнинг 77,49 фоизи катнашган овоз берига натижалари якунига биноан амалдаги Президент Владимир Путин 76 миллиондан зиёд овоз тўплаб, мутлук фолиблини кўлга кирити. Сиёсий жараёнда жами 87 576 075 сайловчи иштирок этган. Марказий сайлов комиссияси раҳбари Элла Памфилова 21 марта куни расмий натижаларни эълон қила туриб, замонавий Россия

МЕКСИКАДА АЁЛ ПРЕЗИДЕНТ ЖИНОЯТЧИЛИККА ҚАРШИ КУРАШАДИ

Июн ойида Мексикада бўлиб ўтган Президентлик сайловлари натижаларига биноан эса Клаудия Шейнбаум мамлакат Президенти лавозимига ўтирган биринчи аёл бўлди. Унинг номзоди Sigamos Haciendo Historia коалицияси томонидан илгари сурйланган. Коалиция З та сўл партиядан ташкил топган бўлиб, амалдаги Президент Андрес Мануэль Лопес Обрадорнинг ҳуқумат тепасидаги Morena партияси ҳам унинг таркибига киради. Мануэль Лопес Конституцияга биноан иккинчи муҳлатга ўз номзодини қўйиш ҳуқуқига эга эмасди. Шу сабабли у Шейнбаумни сайлов кампанияси даврида тўла кўллаб-кувватлади. Ўз навбатида Шейнбаум Обрадор сиёсатини давом этириш ва ривожланишини вавда қилди. Унинг сайловолди дастурининг асосий нұкталаридан биринчи якунларига қарши кураш эди. Мехико шаҳри мери сифатида ўттиз йилдан кўпроқ вақт ичидаги пойттахтдаги қасддан килинган котиллар кипарнишни энг паст даражага камайтиришага мувоффақ бўлган ва у бу тажрибани бутун мамлакат бўйлаб татбиқ этишини кўзлаган.

Жорий йилда Эронда ҳам муддатидан аввал Президентлик сайловлари ўтди. Унинг биринчи тури 28 июнь куни, иккинчи тури эса 5 юнда ўтказилган. Сайловлар Эроннинг 8-Президенти Иброҳим Раиси вафотидан кейин мамлакат Конституциясининг 131-моддасига мувоффақ ташкил этилди. Президентликка номзодларни рўйхатдан ўтказиши 30 майдада бошланди, 3 июнда нюхоясига етган. 80 киши номзодликка ариза топширган бўлиб, улар орасида 4 нафари аёллар эди. Номзодларнинг якуний рўйхати Эрон Конституция муҳофизлари кенгашни томонидан тасдиқланди, бу кишининг номзоди 9 июнь куни расман эълон қилинди. Иккинчи тур натижаларига биноан Масуд Пезешкиан 53,7 фоизлик натижага билан Эрон Президенти этиб сайланди.

ШОВ-ШУВЛИ САЙЛОВЛАР

Молдовадаги сайловлар октябрь ойида бўлиб ўтди. Унда 11 номзод, шу жумладан, республиканинг амалдаги раҳбари Майя Санду ҳам Президентликка дайвогарлик қилди. Унинг асосий сиёсий рақиби Молдованинг собиқ Бош прокурори Александр Стояновго мухолифатдаги социалистлар партисининг вакили эди. Президентлик сайловлари куни референдум ҳам ўтган бўлиб, унда фуқаролардан ўз мамлакатининг Европа Иттифоқига қўшилиши юзасидан

муносабатини билдиришлари ҳам сўралган. Бу масала аҳоли ва мухолифат партиялари ўртасида тортишувларга сабаб бўлди.

Молдовадаги сайловлар икки турда ўтди. Биринчи босқичда номзодлардан ҳеч бир тўлиқ галабага эриша олмади. Протоколларнинг 98 фоизини қайта ишлаш натижаларига кўра, Майя Санду 41,9% овоз билан, Александр Стояновго – 26,3% овоз билан етакчилик қилди. Халқаро кузатувчиларнинг фикрича, Президент сайловининг иккинчи босқичи самарали ва профессионал тарзда ташкил этилган. Шу билан бирга, чет эл аралашуви ва овозларни сотиб олиш билан боғлиқ муммалор иккинчи босқичда кампанияга таъсири кўрсатишда давом этган. 2-тур якунларига биноан Майя Санду 55,35 фоизлик натижага билан галаба қозонди. Бирор, сайловдан кейинги кун Молдава Республикаси социалистлар партияси ва Победа мухолифат блоки сайловларнинг иккинчи босқичи натижаларига норозилик билдири.

АҚШда Президентлик сайлови 5 ноябрь, сеансида куни ўтди. Бу мамлакат тарихидаги 60-Президентлик сайлови бўлиб, унда АҚШнинг 47-Президенти сайланган. Дастреба иккинчи муддатаги қайта сайланиси режалаштирган амалдаги Президент Жо Байден сайловда иштирок этишдан бош тортгандан сўнг, АҚШ вице-президенти Камала Харрис демократик партиядан Президентликка номзод, Тим Уолзер эса вице-президентликка номзод бўлди. Дональд Трамп эса Республикачилар партисидан Президентликка ўз номзодини қўйди. Ушбу партиядан вице-президентликка Жеймс Дэвид Вэнс даъвогарлик қилди. Президент сайловлари билан бир вактда Сенат ва Вакиллар палатасига сайловлар бўлиб ўтган. Баъзи штатларда губернаторлик ва қонунчилик идораларига ҳам сайловлар ўтказилди.

Дебатлар ва сайловолди кампанияси давомида муҳокама қилинган асосий мавзуулар иктисодиёт, чегаралар хавфзислиги ва ноқонуний иммиграция, демократия ва сиёсий зўравонлик, ички ва ташки сиёсат, соғлиқни сақлаш, таълим, иқлим ўзгариши ва энергетика, аборт қилиш ҳуқуқи каби долзарб масалалар эди.

Сайловлар натижаларига биноан Дональд Трамп ишончи галабага эришиши билан бир қаторда Республикачилар партиси Конгресснинг иккиси палатаси устидан ҳам назоратни ўз қўлига олди. АҚШнинг сайланган Президентлининг инаугурацияси 2025 йил 20 январга режалаштирилган.

2024 йилда Африка минтақасида ҳам бой сиёсий мавсум бўлиб ва 10 дан зиёд мамлакатида, жумладан, Жазоир, Гана, Комор ороллари, Мозамбик, Намибия, Руанда, Сенегал, Тунис, Чад, Жанубий Африкада Президентлик сайловлари ўтказилди.

ПАРЛАМЕНТ САЙЛОВЛАРИ

Хиндистонда парламент сайловлари 2024 йил 19 апрелдан 1 июнгача етти босқичда бўлиб ўтди. Овозларни ҳисоблаш 4 июн

куни якунига етказилиб, 18-Лок сабҳа (Хиндистон парламентининг кўйи палатаси)ни шакллантириш натижалари ўша куни ёзсан қилинди. Хиндистоннинг 968 миллионга яқин фуқароси минтақага қараб етти босқичдан бирда овоз берига ўтказилган ва бу мамлакат парламент сайловлари тарихидаги энг юқори кўрсаткичидир. Шунингдек, аёлларнинг сайловларнини юқори даражада қайд этилган. Хиндистон марказий сайлов комиссияси томонидан эълон қилинган натижаларга мувоффик, Бхаратия Жаната партияси 44,20 фоиз овоз тўплаб биринчи ўринни кўлга киритган.

ЕВРОПАДА ЎНГ ВА ЎТА ЎНГ ПАРТИЯЛАР ПОЗИЦИЯСИНИ МУСТАҲКАМЛАДИ.

Европа минтақасида ҳам бу йил сиёсий жараёнларга бой бўлди. Европа парламенти сайловлари 6 дан 9 июнгача давом этиди. Бу 1979 йилдан бери Европа парламентига ўнинчи умумхалқ сайловлари ва Брехитдан кейинги биринчи сайловлар эди. Овоз берига натижаларига мувоффик, ўнг ва ўта ўнг партиялар устунликка эришиб, Европа Иттифоқининг асосий мамлакатларидаги кўрсаткичларни сезиларди даражада яхшилаб олди. Масалан, Францияда ҳар уч сайловчидан биринча Марин Ле Пенning "Миллий бирдамлик" партисига овоз берган. Президент Эммануэл Макронинг "Ўйғониш" партияси эса анча паст овоз тўплади. "Германия учун альтернатива" ўз мамлакатидаги сайловларда канцлер Олаф Шольз партисигини орта қолдириб, иккинчи ўринни эгаллади. Иммиграция қарши партиялар Аўстрия, Нидерландия ва Италиядан биринча сайловларда қарши мувоффақиятга эришиб. Шунга қарамай, ўнг қанот партиялар ҳали ҳам ягона консолидацияланган кун тартибини ишлаб чиқла олдига. Натижада, марказилар ҳозирга Европа парламентида кўпчиликни сақлаб мувоффақ бўлди.

Буюк Британияда эса 4 июль куни ўтган сайловлар натижаларига кўра, Лейбористлар партисиги 14 йил ичидаги биринчи марта ғала ба қозонди ва кўйи палатада 412 та ўринни кўлга киритди. Эртаси кунин консерваторлар раҳбари Риши Сунак мағлубиятини тан олиб, Буш вазирларни лавозимидан кетишини маълум қилди. Шундан сўнг Кир Стармер Бош вазир куриссини эгаллаш, ҳукуматни шакллантириди.

Францияда 2024 йилда тўрт маротаба Бош вазир ўзгарди. Парламентда 2025 йилги бюджетни қабул қилиш юзасидан қарама-қаршиликлар кучайгача, чап ва ўнг мухолифат 4 декабр куни Мишель Барньєга нисбатан ишончсизлик вотумини эълон қилди.

Бундан ташкири, 2024 йилда Фумио Кисида Япония Бош вазiri лавозимидан кетди. Ҳукумат тепасидаги либерал-демократик партияда юзага келган тури мажоролар обрўсига пурт етказди ва Фумио Кисида истеъфага чиқишини маълум қилди. Партияянинг янги раҳбари, собиқ Мудофаа вазири Шигеру Ишибани парламент Бош вазир сифатида тасдиқлаганидан кўп ўтмай, у кўйи палатага муддатидан аввал сайловлар ўтказилишини эълон қилди. Натижада ҳукумат тепасидаги коалиция кўпчилик овозини ўйқотди.

Хуласа қилиб айтганда, айнан сайловлар орқали аҳоли нимани ва айнан қандай ўзгаришилар бўлишини истаётганини англаш мумкин. Шу сабабли ҳам сайлов мамлакатининг сиёсий-ижтимоий ҳаётидаги мухим сиёсий жараёнлардан бири бўлиб, жамиятни ҳакиқий жамиятга айлантирувчи асосий омилдир. Фуқаролар конун чиқарувчи, ижро этивчи ва маҳаллий давлат ҳокимиятида иштирок этиши учун эса сайловларда фаол қатнашиши ёки овоз берига ўтказилганда ҳукуматни мустаҳкамлашади.

Хуршидабону НАЗАРОВА тайёрлайди.

«АФРОСИЁБ» – 20-25, «ШАРҚ», «НАСАФ» ВА «ЎЗБЕКИСТОН» – 30 ФОИЗГА ҚИММАТЛАШАДИ

Шу йилнинг 1 февралидан мамлакат ичкарисида ҳаракатланадиган айрим поездларнинг чипта нархлари оширилади. Бу хақда «Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамияти маълум қилди.

Хабарга кўра, нархларнинг ўзинишига кўйидаги бўллади:

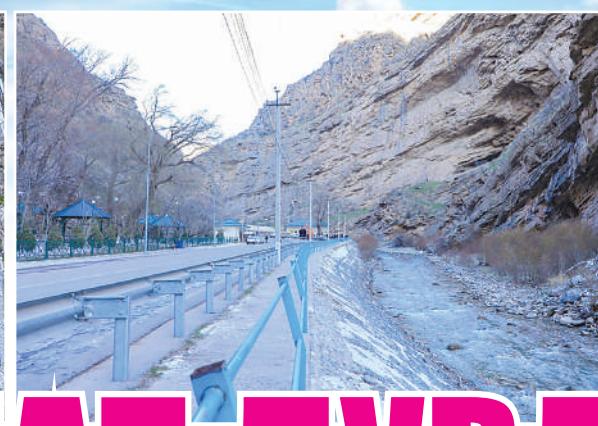
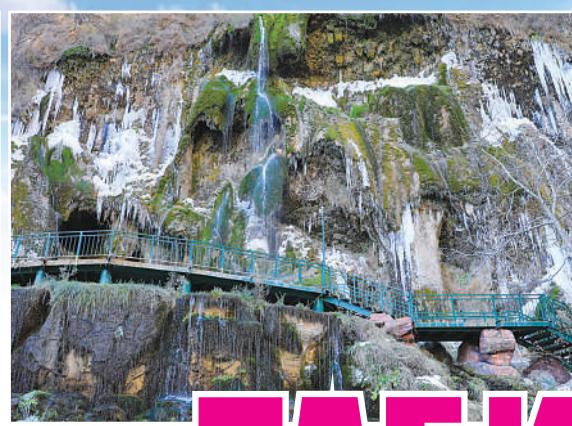
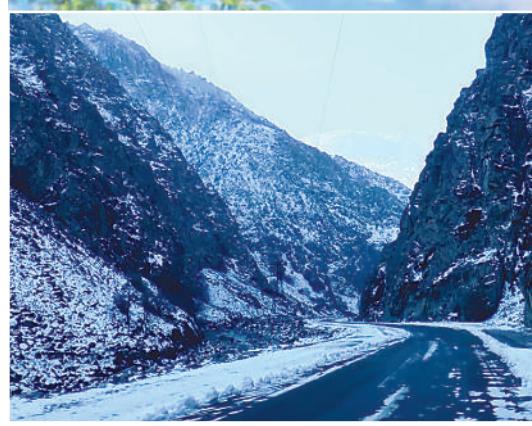
юқори тезлиқда ҳаракатланувчи «Афросиёб» поезди: эконом-класс чипталари – 20 фоизга, ВИП ва бизнес-класс чипталари – 25 фоизга оширилса, «Шарқ», «Насаф» ва «Ўзбекистон» тезларор поездлари – 30 фоизга кўтарилиши кўзтаги.

Шундай килиб, «Афросиёб» учун чипталар нархи:

Тошкент – Самарқанд: Эконом – 294 минг сўм; Бизнес – 450 минг сўм; ВИП – 619 минг сўм.

Тошкент – Қарши: Эконом – 406 минг сўм; Бизнес – 634 минг сўм;

Компаниянинг таъкидлашича, нархлар темирйўл инфратизилимаси ҳаражатлари, электр, ёқилиғи ва транспорт ҳаражатларини коплаш, юқори тезлиқда ҳаракатлашувчи электрпоездларни харид қилиш ва йўловчи вагонлари паркини янгилаш, вокзаллар ф

ТАБИАТ ДУРДОНАСИ

Мўъжизаларга ошно қалб эгаларини истиганча топиш мумкин. Кимдир автомашинага ихлос қўйган бўлса, бошқа бирор уй-жой қуришга кизиқади. Марка йигишга ишқибоз-у хорижий валюта шинавандалари кўпчиликни ташкил қиласди орамизда.

Узун туманининг "Тожикобод" маҳаласида истикомат қуловчи Боймурод Жўраев эса табиат ошуфтаси. Кўп йиллик қадрдонимиз янги йилининг илк кунлари "Сангардак" шаршарасининг кишиги гўзалликларини томоша қилишга таклиф килди. Бир гурух бирорадлар билан Сариёси туманинга йўл одик.

Сурхон воҳидининг шимоли-шарқида жойлашган "Сангардак" маҳалласида миз. Баландлиги қарийиб 150, эни эса

80 метрча келадиган шаршара кумуш фаслнинг айни чилласида ажаб фусункорлик касб этган. Миллионлаб муз сумалаги ҳамда ажабтурор музпардалар шокила-шокила бўлиб "осилиб" туриди. Биро катта, бошқаси кичик уларнинг. Ҳатто, узунлиги 2-3 метр келадиган ғаройбларини ҳам қўриш мумкин.

Ён атрофимиздан "чакиллаб" томаётган оби-ҳаёт эса киши қархини "синдириш"га уринаётгандек тасаввур уйғотади

кишида. Улкан қояларга кўрк бағишилаб турган беҳисоб яхмалаклар турли ранг ҳамда турфа жилваларда жилоланди.

- Борлиқнинг бебоҳо болигига бўлган шаршара Марказий Осиёда ягона, - дейди ҳамроҳимиз Боймурод ака хуш кайфиятда. - Жануб дурданаси дениз сатҳидан 3-3,5 минг метр баландда - баҳжабат тог "бикин"ида жойлашганига қойил қолмасликнинг иложи йўқ. Бу ҳам тилсими дунёнинг сир-у синоатга бойлиги ва борлиқнинг ўзига хослигидан бўлса ажабмас.

- Бу йилги қиши анча салқин келди, - дейди "Боги ширин" маҳалласида яшовчи Дилшодаҳон Ёрмаҳматова. -

Айниқса, тоғ ҳавоси жуда совук - этни жўнжиктиради. Пурвикор чўкки ва улкан кирларда 1 метрга яқин қор тушган бўлса, кўллар 15-20 сантиметргача музлаган. Дарё кирғоклари ва илонизи йўлларнинг 3-5 сантиметр "яхлаган" ини кўриш мумкин. Шундай бўлса-да, дилтортар ва оромбахш ошиён табиат-севарлар билан гавжум.

Ҳар фаслнинг ўз хислати ва ўз таровати бор, дейдилар. Қиши ҳам ўз зийнати билан дилларга чексиз хузур бахш этиб, ўзгача шукух улашаётгани қувонарли.

Абдумалик ҲАЙДАРОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбири.

МАМЛАҚАТИМИЗДАГИ ЙИРИК ҚУВВАТЛАРДАН БИРИ ҲИСОБЛАНГАН ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИГА ПРЕСС-ТУР ТАШКИЛ ЭТИЛДИ.

ОАВ ВАКИЛЛАРИ ИШТИРОКИДАГИ ТАДБИРДА ТАЪКИДЛАНГАНИДЕК, 70 ЙИЛДАН ОШИК ТАРИХИЙ ЙУЛНИ БОСИБ ўТГАН "ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ" АЖ РЕСПУБЛИКАМИЗ ИКТИСОДИЙ САЛОҲИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА МУНОСИБ ҲИССА ҚЎШИШ КЕЛМОҚДА. БУГУНГИ КУНДА АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ТАРКИБИДА ТОШКЕНТ, ЖИЗЗАХ, НАМАНГАН, СУРҲОНДАРЁ ВИЛОЯТЛАРИДА ЖОЙЛАШГАН МИС, МОЛИДБЕН, ҚўРГОШИН, РУХ, ОЛТИН, КУМУШ КАБИ НОЁБ РАНГИ МЕТАЛЛАР ҚАЗИБ ОЛИНАДИГАН "ҚАЛМОҚҶИР", "АНГРЕН", "ЧОДАК", "ХОНДИЗА", "КОВУЛДИ" КАБИ 6 ТА КОН ФАОЛИЯТ КЎРСАТМОҚДА.

- Юртимизда Менделеев даврий жадвалидаги элементларнинг деярли барчаси бор ва уларнинг заҳираси кўп, - дейди "Олмалиқ кон-металлургия комбинати" акциядорлик жамияти бошқарув раиси ўринбосари Сайди Шерматов. - Жумладан, буғунги кунда комбинатимиз мис-молидбен, полиметалл ва олтин таркибли маъданларни қазиш ва қайта ишлаш бўйича ўзбекистонда ва Марказий Осиёда етакчи саналиб, мис маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича дунёдаги 30 та йирик корхона сафидан ўрин олган.

2012-2016 йилларда комбинат фаолиятини ривожлантириш учун 123 миллион АҚШ долларли сарфланган бўлса, 2017 йилдан 2024 йилга кадар ушбу маблағ 35 бараварга ортиб, 4,5 миллиард АҚШ долларлига етди. Бу эса ўз навбатида саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш ҳажмини 1,8, маҳаллийлаштириш даражасини эса 7,7 бараварга оширишга замон юратди. 2030 йилга бориб "Олмалиқ кон-металлургия комбинати" Ажда ишлаб чиқариш қувватларини, хусусан, мисни 500 минг тоннага етказиш мақсад қилин-

ОКМК: ЭКСПОРТ ГЕОГРАФИЯСИ КЕНГАЙМОҚДА

ган. Ушбу истиқболли инвестициявий лойиҳа натижасида жамиятдаги маъдан кони каттаги бўйича дунёда энг йирик кон мақомига эга бўлади.

2025 йилда 60 миллион тонна қувватга тенг 3-мис бойитиш фабрикаси, 180 минг тоннна қувватга тенг 6-сон сульфат кислотаси цехи ва мис бойитиш фабрикасида тўлиқ автоматлаштирилган янги насос-гидроциклон ускуналар фойдаланишга топширилади. 2024 йил 15 октябрь куни Президентнинг Олмалиқ кон-металлургия комбинатига ташрифи давомида 4-мис бойитиш фабрикаси курилишига старт берилди. Йилига 60 миллион тонна маъдан қайта ишланиб, 800 минг тоннадан ортиқ мис концентрати ишлаб чиқариладиган фабрикада 3 мингдан зиёд иш ўрни яратилади. Ҳозирда мутахассислар томонидан лойиҳа олди ишлари амалга оширилмоқда.

Комбинатнинг хорижий ҳамкорлари сони ҳам тобора ортоқида. Сўнгги бир йил ичida Япония, Корея, Германия, Финляндия, Буюк Британия, Хитой, Сингапур каби давлатларнинг ўзлаб инвесторлари билан мулокот ўтказилиб, янги инвестицион инновацион лойиҳалар устида иш олиб бориляпти.

Яна бир муҳим янгилик, ОКМК республикамида биринчилардан бўлиб давлат ка-фолатисиз тўғридан-тўғри хорижий кредитларни жалб килишини бошлаган. 2024 йилда уларни ўзлаштириш кўрсаткичи 1,8 миллиард АҚШ долларига етди. «Fitch Ratings» халқаро рейтинг агентлиги комбинатнинг узоқ муддатли кредит рейтинг кўрсаткичини «BB-» баракарор даражасидан тасдиклади.

Комбинатнинг экспорт географияси йил сайин кенгаймоқда. Ҳозирда ОКМК маҳсу-

латори 19 та давлатга экспорт қилинади. Ташқи бозорга асосан мис, рух, молидбен, ренин, кўроғини концентрати, кадмий, палладий кукуни каби маҳсулотлар чиқарилмоқда. 2024 йилда қатор янги бозорлар ўзлаштирилди ва январь-ноябрь ҳолатига кўра 578 796 000 долларлик маҳсулот экспорти амалга оширилди.

Тадбирда Махаллийлаштириш дастурига кўра ишлаб чиқариши ўсиш суръати ўтган йили 2023 йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш 3,6 баробарни, импорт ўрнини босиши самарадорлиги 108,5 миллион АҚШ долларини ташкил этгани маълум қилинди.

Комбинат томонидан профессионал мұхандис-техник ходимларни қайта тайёрлаш мақсадида Мұхандислик мактаби барпо этилгани яна бир ютукли жиҳатдир. Мактабни лойиҳалаш Германиянинг "Aurubis" компаниясининг ўқув маркази намунасида амалга оширилди. Мұхандислик мактабида геология, кончиллик иши, кон саноати транспортлари, маркшейдерлик иши, фойдала-қазималарни бойитиш, металлургия, механика, энергетика, ишлаб чиқариши автоматлаштириш йўналишларидан фаолият олиб бораётган мутахассислар ўтилди.

- Бугунги кунда комбинатни 2030 йилгача ривожлантириш концепсияси тасдиқланиб, изчил амалга оширилмоқда, - дейди давомида Сайди Шерматов. - Унинг доирасида «Ёшлик-1» конини ўзлаштириш ва 3-мис бойитиш фабрикасини куриш жараёни кетмоқда. Айни пайтда йилига 60 млн тонна маъданни қазиб олини учун кон тўлиқ тайёр холга кеттирилди. Бунинг учун 210,2 млн куб метр бўш тог жинслари қазиб олини. Бошقا фабрикалардан фарқли ўла-рой, коннинг ўзида маъданларни биринчи майдаш-юқлаш қурилмаси барпо этилди.

Карьерни куриш бўйича лойиҳа бошидан бўён 210,2 миллион м3 кон юзасини очиш ишлари бажарилди. Коннинг узунлиги 4,0 км, эни 2,0 км ва чукурлиги 235 метрга етди. 41,63 км узунликда темир ўйлар ётқизилиб, электрлаштирилди. Кондан 400 та техника востсаллари ишламоқда. Узунлиги 4,2 км бўлган магистрал конвейерлар майданни фабрика хом ашё омборига ташиши. Конвейер тизими жорий этилиши маъданни ташиши харажат-

ларини камиди 30 фоизга камайтиради.

- Ушбу конвейернинг биттаси тўлиқ ишлаб чиқарилиган бўлиб, иккинчисида монтаж ишлари давом этмоқда, - дейди "Олмалиқ кон-металлургия комбинати" АЖ Рух заводи директори Фаррух Установ. - 3-мис бойитиш фабрикаси курилишига эса карийб 10 ярим минг нафар қурувчи ва 790 дан ортиқ маҳсус техника жаб қилинган. Дунёнинг етакчи компанияларидан флотация, майин яниш, қуолтириш ва сувсизлантириш жараёнларини юқори сифат ва унумдорликда амалга ошириш мақсадида замонавий курилмалар келтирилган.

- Аслида Мис эртиши заводи ОКМКнинг мис ишлаб чиқариш занжирлидаги сўнгги - якунловни бўғин хисобланади, - дейди "Олмалиқ кон-металлургия комбинати" АЖ Мис эртиши заводи директори Баҳтиёр Ваққасов. - Комбинат тоба-маҳсулотларини 85 фоизи Мис эртиши заводида ишлаб чиқарилади. Заводимиз халқаро нуғузли ташкилотларнинг "Энг яхши ётказиб борувчи" ва "Юқори сифат эгаси" каби ётирофига сазовор бўлган. Завод ўзида хом ашёдан то қадоқланган тайёр маҳсулот даражасигача бўлган тизимни музгасам киглан.

Бугунги кунда заводда мис катоди, олтин, кумуш, селен, теллур, мис купороси, ренин, сульфат кислотаси, эмалланган мис симлари, палладий кукуни, суютирилган кислород каби маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Шунингдек, молидбен куйиниси, кўроғини висмут таркиби шлам, суютирилган азот каби ёрдамчи маҳсулотлар ҳам тайёрланади.

2024 йилда заводда маҳсулот турлари ҳам сезиларни кўлайди. Мамлакатимиз заргарлик саноати учун гранулаланган олтин ва кумуш ишлаб чиқариш бошланди. Шунингдек, Гидрометаллургия участкаси фаолияти ҳам йўлга кўйилди. Бугунги кунда завод цехларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ҳамда энерго ресурсларнинг тежамкорлигига эришиш мақсадида рақамлаштириш ишлари олиб борилмоқда.

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбири.

MUASSIS:

O'zbekiston Ovozi

TAHRIR HAY'ATI:

Ulug'bek INOVATOV

Ulug'bek VAFOYEV

Maqsuda VORISOVA

Qalandar ABDURAHMONOV

Guliston ANNAQILICHEVA

Muslihiddin MUHIDDINOV

Hayotxon ORTIQBOYEVA

Toshtemir XUDOYQULOV

Bosh muharrir: Nazira MATYAKUBOVA

MANZILIMIZ: 100029, Тошкент, Мустақиллик майдони 5/3

Телефонлар: (71) 239-12-14

Реклама бўйими: (91) 190-19-49. E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta haftanining chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yhatga olingan.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV</p